

Participatieraad Dalfsen

info@participatieraaddalfsen.nl
www.participatieraaddalfsen.nl/

Aan Burgemeester en Wethouders

Raadhuisstraat 1
7721 AX Dalfsen

9 juni 2015

Betreft: Vragen en adviezen t.a.v. mantelzorg, welzijn en vrijwilligers

Geacht College,

Per 1 januari 2015 heeft de gemeente Dalfsen een grote verantwoordelijkheid gekregen met betrekking tot Jeugdhulp, AWBZ begeleiding en uitvoering van de Participatiewet.

De Participatieraad van Dalfsen bestaat uit drie werkgroepen die de signalen, opmerkingen en zorgen van inwoners van de drie kernen Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen inzichtelijk probeert te maken, zodat zij in staat is het college gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien.

Met betrekking tot de effecten van de WMO, heeft de werkgroep WMO van de Participatieraad drie inspreekavonden georganiseerd onder het thema '**Verandering is Beweging. Doe je mee?**', om inwoners gelegenheid te geven gebruik te maken van het inspraakrecht bij het opstellen van de beleidsnota's Mantelzorg en vrijwilligers en Toekomstgericht Welzijnsbeleid. Voorheen organiseerde de gemeente Dalfsen dergelijke avonden maar in goed overleg is besloten om dit nu door de Participatieraad te laten uitvoeren.

Gemiddeld hebben per avond 25 tot 30 inwoners deze inspreekavonden bezocht. Deelnemers waren inwoners, professionals, vertegenwoordigers van belangenorganisaties en leden van mantelzorgwerkgroepen. Op elke avond was ook een vertegenwoordiging van de gemeente aanwezig. Opvallend was dat er veel inwoners van middelbare en oudere leeftijd de avonden bijwoonden. Jongere inwoners ontbraken op deze inspreekavonden en dat is voor onze raad een aandachtspunt.

Hoewel het op de inspreekavonden ging om de dialoog met onze inwoners aan te gaan, hadden sommige inwoners de verwachting dat het om een informatieavond ging. De Participatieraad zal bij het organiseren van dergelijke avonden in de toekomst nog meer aandacht aan haar communicatie besteden.

Tijdens deze avonden heeft de heer Ferenc van Damme (Provincie Overijssel) een inleiding gehouden over de 'verandering van tijdperken' waar wij als samenleving middenin zitten. Het doel was om een andere 'mindset' te creëren: het moet slimmer en beter en vooral meer aansluiten bij de inwoners om wie het gaat.

Vervolgens konden inwoners kiezen voor een tafel 'Mantelzorg', 'Welzijn' of 'Vrijwilligers' om in kleiner verband vrij te kunnen praten over deze onderwerpen vanuit meerdere perspectieven. Sommige inwoners konden moeilijk kiezen voor één onderwerp. Bij volgende insprekavonden zal de Participatieraad zorgen voor roulatie. Van twee inwoners heeft de Participatieraad aanvullend op de insprekavond een schrijven ontvangen. Deze standpunten zijn meegenomen in onze adviezen. Als Participatieraad concluderen wij dat de gekozen aanpak heeft gewerkt, er is een goede dialoog met inwoners ontstaan. De Participatieraad wil naar aanleiding van de insprekavonden het college een aantal vragen en adviezen voorleggen die u mee kunt nemen in uw beleidsvorming.

Deze vragen en adviezen zijn:

Mantelzorg

1. Wij adviseren u om beleid te maken op het vinden van mantelzorgers. Bij bijna elke Wmo aanvraag is een mantelzorger betrokken. Bij een deel van de aanvraag jeugdzorg is een mantelzorger betrokken. En verder adviseren wij u om afspraken te maken met de wijkverpleegkundige die een indicatie verzorgen voor verzorging en verpleging, om mantelzorgers in kaart te brengen.
2. Zet een systeem op waarin mantelzorgers geregistreerd worden. Dat kan ook in elk keukentafel gesprek aan de cliënt gevraagd worden.
3. Hou de huishoudelijke hulp (grotendeels) in tact, het geeft verlichting aan de mantelzorger.
4. Zorg voor een nieuwe vorm van het mantelzorgcompliment, zodat degene die mantelzorg ontvangt zelf zijn waardering kan organiseren. De beleidsregels moeten hierop aangepast worden.
 1. Respijtzorg is nodig om lotgenoten te kunnen ontmoeten en 'er even uit te kunnen zijn'. Echter, er moet veel worden uitgelegd en vertrouwen worden ontwikkeld om het daadwerkelijk mogelijk te maken. Hoe kunnen deze belemmeringen worden weggenomen?
 2. Zorg voor een goede informatievoorziening naar de burgers toe over de mogelijkheden m.b.t. mantelzorg.
 3. Onderzoek hoe modern "naoberschap" vorm kan krijgen.
 4. Op wat voor wijze kan horizontale verbinding tot stand komen tussen WMO, Zorgverzekeraar en WLZ?
 5. Maak twee aparte nota's voor mantelzorg en vrijwilligers. Het zijn twee wezenlijk andere onderwerpen/ aandachtsgedebieden.

Vrijwilligers

1. Vrijwilligerswerk is een groot goed, maar moet in een nieuw jasje gestoken worden. Zorg voor heldere informatievoorziening wat betreft de definitie. Zorg voor een veranderend imago (wat is het, hoe kan het bijdragen aan en ingepast worden in de eigen buurt. Maak beleid en faciliteer hoe sociale media in de moderne tijd hierbij een rol kan spelen om 'matches' te maken.
2. Zorg bij vrijwilligerswerk voor een win-win situatie: het is halen en brengen van kennis en vaardigheden. De vrijwilliger mag iets terugvragen, maak het talentgestuurd.
3. Zorg voor faciliteiten en scholing voor vrijwilligers. Vrijwilligerswerk is niet iets vrijblijvends, maar kent ook verantwoordelijkheden.
4. Kijk als gemeente bij de beoordeling van subsidies voor bijvoorbeeld verenigingen, in de toekenning naar de verhouding tussen het aantal leden en aantal vrijwilligers.
5. Betrek verenigingen bij het opstellen van beleid: werk bottum up!

Participatieraad Dalfsen

6. Maak heldere spelregels over de scheidslijn tussen vrijwilligerswerk en arbeidsplaatsen. Wie gaat de criteria hiervoor opstellen?
7. Laat de maatschappelijke stage terugkeren om betrokkenheid en verantwoordelijkheid te ontwikkelen. De maatschappelijke stage draagt bij aan Eerste Hulp Bij Opvoeding (EHBO).

Welzijn

1. Bij welzijn gaat het om zowel ouderen als jongeren die niet zichtbaar zijn en nergens aan deelnemen in de maatschappij. Op wat voor wijze gaat gemeente zicht krijgen op deze groepen?
2. Stel een platform van inwoners samen dat met gemeente kijkt naar het thema welzijn.
3. Zorg voor meer variëteit in het bouwen van woningen/appartementen in de gemeente. Dit kan geënt zijn op individuele behoeften, maar zorg ook voor een mix tussen jonge en oude mensen. Dat heeft een positieve invloed op mogelijke vereenzaming. Sta als gemeente open voor nieuwe initiatieven en maak dat binnen procedures en regelgeving mogelijk.
4. Ontwikkel voorzieningen (jeugdwoonings) en werkgelegenheid om vertrek van jongeren uit de gemeente te voorkomen. Maar ook ter voorkoming van andere problematieken, zoals drugsgebruik.
5. Leer ouderen omgaan met sociale media. Het is een belangrijk medium in de toekomst.
6. Kom in contact met jongeren door (eigen leefgroep voorlichten, SMON en jongerenwerk).
7. Stop met de keukentafel gesprekken, waar het gaat om toekenning huishoudelijke hulp en laat dat als gemeente over aan een toetsing (marginaal) door huisarts, wijkverpleegkundige of vertrouwenspersoon die de aanvraag kunnen doen namens de cliënt.
8. Compenseer voor chronisch zieken (dementie of NAH) en gehandicapten de eigen bijdrage voor het gebruik van dagbesteding en maak dat inkomensafhankelijk!
9. De WMO consulenten moeten meer kennis hebben van bovengenoemde doelgroep.
10. Welzijn (in brede zin): laat dit ontstaan vanuit de mensen zelf en praat als gemeente MET de mensen waarvoor je welzijn wilt inzetten als middel tot participatie. Met 90% van de Dalfsenaren gaat het gewoon prima. Richt je als gemeente op de groep van 10% die vereenzaamt, geen contact wil of lijkt te willen, de zorgmijders, mensen zonder netwerk e.d.?

De Participatieraad heeft tevens een eerste beoordeling van de welzijnsnota gedaan, en wil het college van haar eerste bevindingen op de hoogte brengen:

1. In de welzijnsnota worden uitgangspunten omschreven, die nader geconcretiseerd moeten worden;
2. Wanneer een maatwerkvoorziening nodig is, zal de afweging zorgvuldig moeten plaats vinden;
3. Beschrijf de grenzen waar de vrijwilligersrol eindigt en de professionele rol begint;
4. Er wordt in de nota veel geschreven over geld (financieel rendement). Besteed ook aandacht aan het sociale rendement;
5. Er wordt uitvoerig onderzoek gedaan. Ga hier bewust mee om. Het kost veel geld, dat de raad liever naar de zorg ziet gaan;
6. Zorg en welzijnsaspecten wordt dicht bij de inwoner uitgevoerd. Dat biedt kansen voor toezicht en overzicht zonder teveel administratieve lasten;
7. Waak er voor om maatwerkvoorzieningen te snel los te laten en om te zetten naar een algemene voorziening. Maatwerk moet het uitgangspunt blijven. Bovendien wordt bij een algemene voorziening het monitoringsaspect lastiger.

Tot slot

De Participatieraad heeft de inwoners die de insprekavonden hebben bezocht toegezegd om een actieve en persoonlijke terugkoppeling te geven. Wij zullen de aanwezigen het verslag van de avond en bovenstaande vragen en adviezen schriftelijk en/of via e-mail doen toekomen. Daarnaast zal er begin juli een column in de Dalfser Courant bij de 'Kernpunten' worden gepubliceerd.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid onze opmerkingen nader toe te lichten en met u te bespreken. Wij zien uw reactie op dit schrijven met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Xanter Wilhelm,
voorzitter Participatieraad Dalfsen

Bijlage: Samenvatting Insprekavonden WMO-werkgroep Participatieraad